

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 4216876
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

29 Temmuz 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

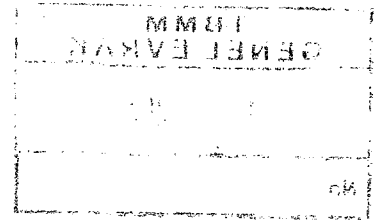
Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 124 Sayfa)

7166206

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU'NUN
TBMM 7/66206 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Erzincan'ın İliç ilçesine 650 metre mesafedeki Anagold Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'nin işlettiği Çöpler Kompleks Madeni Türkiye'deki ikinci en büyük altın madenidir ve aynı zamanda Ülkemizin en önemli su toplama havzalarından biri olan Fırat Nehri Havzası'na 350 metre uzaklıktadır. İliç Çöpler Altın Madeni işletmesinde kullanılan siyanür ve başka zehirli kimyasallar ile yapılan zenginleştirme sonucu ortaya çıkan atığın depolandığı havuz, Kasım 2021'de Giresun Şebinkarahisar'da atık depolama alanındaki setin çökmesiyle yaşanan ekolojik felaket düşünüldüğünde endişe vericidir. Çöpler Kompleks Madeni 2. Kapasite Artışına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca ÇED Olumlu kararı verilmesi ile birlikte endişe artmıştır. Bu çapta ve siyanür ile zenginleştirme yapılan, liç yığının da büyümesi anlamına gelen bir durumda, deprem, su kaynakları ve nehirlerin korunması bakımından değerlendirme yapılmaması bilimsel gerekçelerle bağdaşmamaktadır. Ayrıca, İliç Çöpler Altın Madeni işletmesi atık havuzunda, depolanan atık miktarını azaltmak ve suyun çabuk buharlaşmasını sağlamak üzere havaya püskürtme yapılması basına yansımıştır. Kimyasallarla kirletilmiş suyun, doğrudan havaya püskürtülerek buharlaştırılması sağlanmaktadır. Son günlerde, İliç Çöpler Altın Madeni siyanür liçi yığının depolayan atık havuzunda heyelan olduğu ve atık havuzdan sızıntının sürdüğü haberleri basına yansımıştır. Bu bağlamda;

- 1) Mayıs ayı içerisinde liç havuz alanında heyelan gerçekleşmiş midir?
- 2) Söz konusu alanda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan müfettiş ve yetkililerin inceleme yaptığı ve numuneler alındığı belirtilmektedir. Söz konusu numunelerin analizleri sonuçlanmış mıdır? Bu sonuçlar kamu ile şeffaf biçimde paylaşılacak mıdır?
- 3) Yığın liç alanındaki membranın yırtılarak zehirli atıkların toprağa sızdığı bilgisi doğru mudur?
- 4) Yine basına yansıyan haberde, bölgede yaşayan ve 14 Eylül 2020 yılında vefat eden Fatma Tiftik'in yapılan tahlillerinde hastalığına sebep olarak en güçlü nedenin siyanür zehirlenmesi olabileceği belirtilmektedir. Bölgedeki sağlık problemlerinin raporlanmasında siyanür zehirlenmesine dönük bir oran kayıt altına alınmış mıdır?

CEVAP:

Erzincan İli, İliç İlçesi, Çöpler Köyü Mevkiinde Anagold Madencilik tarafından işletilmekte olan maden sahasında; açık ocak madencilik metoduyla çıkartılan kompleks cevher, yığın liçi yöntemiyle, yığın liç ile işlenemeyen oksitli cevher dışındaki sülfid oranı yüksek cevher tank liç yöntemi ile işlenmektedir. Maden sahasında faaliyet sırasında izlenecek tüm parametreler, izleme sıklıkları ve alınacak tüm önlemler; ÇED sürecinde belirlenmiş olup, konu Bakanlığımızca takip edilmekte ve buna göre değerlendirilmektedir. Tesiste her ay 19 adet yeraltı kaynak, su deposu ve çeşmeden, 8 adet yüzey suyu noktasından örnekler alınmaktadır. Yeraltı suları ayda 1 kez, yüzey suları ayda 2 kez olmak üzere, örneklenmekte ve yurtiçi ve yurtdışında çeşitli çevre laboratuvarlarına analize gönderilmektedir. Alanda sızdırmazlığa ilişkin gerekli tedbirlerin alındığı tespit edildiği için atık depolama izni verilmiştir.

Bakanlığımız tarafından; söz konusu tesiste, 10.03.2022 tarihinde yapılan denetim neticesinde, Çevre Kanununun 20 nci maddesinin (b) bendi uyarınca, tesise 131.516 TL, 21.06.2022 tarihinde cevher sahasına ait boru hatlarındaki arıza sonucu meydana geldiği beyan edilen çevre kirliliğine istinaden, aynı maddenin (v) bendi kapsamında 16 Milyon 441 Bin 440 TL para cezası uygulanmıştır. Ayrıca, mezkur Kanunun 15 inci maddesi gereğince, ilave çevresel iyileştirme çalışmaları tamamlanıncaya kadar tesisle ilgili Faaliyetin Durdurulması kararı alınmıştır.

Diğer taraftan, yapılan denetimlere esas teşkil etmek üzere; Bakanlığımızca yetkilendirilmiş Çevre Laboratuvarı tarafından gerekli analizlerin ve tahkikatların yapılması için bizzat Bakanlığımızın gözetiminde numuneler alınarak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri uyarınca, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Bakanlığımızın görev yetkileri kapsamında; tesisle ilgili çevresel izleme çalışmaları ve denetimler sürdürülmekte olup, süreç titizlikle takip edilmektedir. Tesisin yığın liç alanındaki kayma olan bölümde, eski deforme malzemenin alandan kaldırılmasına ve jeosentetik kil astar ve jeomembran malzemelerin serim işlemlerine yönelik çalışmalara devam edildiği tespit edilmiştir. Yırtık olan bölümün altındaki toprak alandan, Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvarlar tarafından gerekli numuneler alınmıştır. Herhangi bir çevre kirliliğinin oluşup oluşmadığının tespitine yönelik analiz ve değerlendirme çalışmaları halen devam etmektedir.